

поднесе и Н. Пр. Ставрос Амвросиу – посланик на Република Кипър в София. Бяха прочетени и поздравителни адреси от името на катедрите с изучаване на новогръцки език в Пловдивския и Великотърновския университет. В емоционално слово дългогодишният ръководител на специалността от основаването ѝ до 2008 г. проф. д-р Стойна Пороманска разказа за първите стъпки на специалността и трудностите на началото, като не пропусна да изтъкне израстването на научните кадри на специалността и постигнатото високо качество на обучението. Дългогодишният гръцки лектор в специалността (2003–2012 г.) д-р Георгия Кацелу представи накратко художествените прояви на студентите от специалността, организирани под нейно ръководство. Последен на тържественото заседание думата взе проф. д-р Константинос Димадис – председател на Европейското дружество за новогръцки изследвания, който подчерта, че качествено обучение в специалността е видно от отличната подготовка на българските студенти, посещаващи летни езикови курсове в Гърция, и изрази личното си впечатление, че специалност Новогръцка филология на СУ „Св. Климент Охридски“ е една от най-качествените специалности по неоелинистика в Европа.

Пленарната сесия на конференцията бе открита с доклад на специалния гост на честванията доц. д-р Евангелия Томадаки – преподавател по теоретично езикознание в Тракийския университет „Демокрит“, в който бяха разгледани морфологичните и семантичните критерии за определяне на дадено име като прилагателно. Проф. Мирена Славова анализира гръцкия термин *δασούτης* и превода му в Пространното житие на Климент Охридски от Теофилакт Охридски. Проф. Кирил Павликианов проследи документалното общуване между светогорските манастири Зограф и Симонопетра въз основа на документи от гръцкия архив на Зографския манастир. Сесията приключи с доклад на проф. Стойна Пороманска, която разгледа някои прагматически аспекти при превода на актуална гръцка лексика на български език.

Втората сесия на конференцията бе посветена основно на представянето на научните резултати от проекта по НИС „20 години новогрецистика в СУ „Св. Климент Охридски“ – постижения и перспективи“ с участие на преподаватели от специалност Новогръцка филология под ръководството на проф. д-р Мирена Славова. Анна Лазарова, Ирина Стрикова и Нели Методиева направиха преглед на издадените в България в периода 1944–2012 г. граматики, речници и други помагала за изучаването на новогръцкия език, както и на помагала по новогръцка литература, а Борис Вунчев и Милена Миленова представиха издадените книги, студии и монографии и защитените дисертации и хабилитационни трудове по новогръцки език и литература от преподаватели и докторанти на специалността в периода от създаването ѝ до наши дни. На провела се след това кръгла маса бяха обсъдени резултатите от изследванията по проекта. Подчерта се, че научните изследвания по проекта,

обхващащи периода 1944–2012 г., като продължение на предишни изследвания (на Е. Спространов, М. Стоянов, Б. Цонев, В. Погорелов и др.), постигат основния замисъл на научната част на проекта – довеждането до завършен вид на един пълен обзор на всички речници, граматики, учебници и помагала за изучаване на новогръзки, написани от българи в периода от края на Втората българска държава до днес. Изтъкнато бе обилието на помагала, най-вече речници, издадени след 1989 г., като не бяха спестени и критиките към някои издания. Кръглата маса достигна до извода, че научното израстване на преподавателите в специалността е достигнало до тази фаза на зрялост, която би трябвало да доведе до разработването на учебници и други помагала за изучаване на новогръзки език и литература, предназначени специално за студентите от специалност Новогръзка филология. Сесията завърши с представянето на проекта „Уеббазиран корпус по гръцки език за българи и български предприемачи“ по Европейската програма за териториално сътрудничество „Гърция–България 2007–2013 г.“ с партньори ЮЗУ „Неофит Рилски“ и Центъра за обработка на речта – Ксанти.

Третата сесия на конференцията бе посветена на гръцко-българските отношения през Възраждането. Проф. Надя Данова от БАН анализира няколко пътеписа от XVII и XVIII в. и направи извода, че докато до началото на XVIII в. българите не биват разграничавани от останалите поданици на Османската империя, след този период техният образ започва да се отличава по-рязко и да се противопоставя на останалите етнически общности. Даниела Боянова изтъкна факта, че в началните години на българското Възраждане гръцкият език у нас се е изучавал не като чужд, а като втори език. Елия Маринова разглежда представянето на учението за тропите във възрожденските граматики, писани от българи, и направи паралел с гръцките граматики от същия период. Драгомира Вълчева предложи пълен списък на преведените от гръцки език през Възраждането произведения. Сесията приключи с интересния доклад на Николай Шаранков, посветен на фалшификации на епиграфски паметници от гръцка и българска страна по време на църковната борба в средата на XIX век, основно на база на материал от района на Пловдив и Асеновград.

Четвъртата сесия представи интересни доклади, обобщени под заглавието „Срещи с Другия в литературата, културата, превода и историята“. Евелина Минева представи един гръцки календар от 1914 г. и подробно изследва образа на българина в него с оглед на току-що отминалите Балкански войни и в разгара на Първата световна война. Мария Христова съпостави образа на другия в романа „Номер 31328“ на И. Венезис и „Чужденец“ на Я. Кадри. Нели Методиева изтъкна жизнеутвърждаващата философия на Реа Галанаки в романите „Житието на Исмаил Ферик паша“ и „Ще се подписвам Луи“. Марта Ивайлова предложи интересен анализ на оловните пластили от прорицалището в Додона на базата на класификацията им – публични

и частни, както и на тематиката на въпросите, отправяни към бога. Засегнат бе обстойно и въпросът за начина на добиване на гадания в прорицалището. Димитър Илиев говори за особеностите на гръцкия език на еврейската общност в Александрия, където е извършен т.нар. „Превод на седемдесетте“ на гръцки език на Стария завет, като отправната му точка бе лингвистичният анализ на думата *σκόπος*, засвидетелствана на различни места в гръцкия текст. Сесията приключи с доклада на Алексей Стамболов, в който бяха цитирани и анализирани някои преводачески грешки в българския превод на книгата „Съвети за живота“.

Последната, пета сесия, бе посветена на въпросите на езикознанието и лингводидактиката. Величка Гроздева и Галина Брусева изнесоха интересен доклад за изработената от тях методика за използване на гръцки филми в обучението по практически новогръцки. Борис Вунчев представи основната част от студията си върху етимологичните и словообразователните особености на абсолютните активни интранзитиви в новогръцкия език. Петя Загорчева изложи резултатите от своя езиков експеримент за установяване на стратегиите за вежливост при формулиране на молба от носители на гръцки и български. Последният доклад от конференцията бе посветен на устройството и методическата организация на школата по новогръцки език „Панелиника“, която е и базово училище за педагогическата практика на студентите в бакалавърската степен на специалност Новогръцка филология.

Конференцията завърши с кратка дискусия, на която бе подчертана високата научна стойност на изнесените доклади и бе изтъкнат за пореден път фактът, че с основаването на специалност Новогръцка филология в СУ „Св. Климент Охридски“ се поставя началото на системните и висококачествени изследвания по неоелинстика в България.

THE BACHELOR PROGRAM OF MODERN GREEK PHILOLOGY CELEBRATES ITS 20TH ANNIVERSARY

Boris Vounchev, PhD

✉ Chief Assistant Professor of Modern Greek Language
Department of Classical Philologies
Sofia University “St. Kliment Ohridski”
15, Tsar Osvoboditel Blvd.
1504 Sofia
E-mail: b.vounchev@uni-sofia.bg

РЕТРОСПЕКТИВНА БИБЛИОГРАФИЯ / RETROSPECTIVE BIBLIOGRAPHY

Димитър Веселинов

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Преди 180 години 1833

Разпис на всички книги, що се намират за продан в книжарниците на Д. В. Манчов в Пловдив, Свищов и Солун. Пловдив; Свищов; Солун: книж. Д. В. Манчов, 1833

Преди 170 години 1843

Берон, П. А. *Краснописание*. Букурещ: Б. и., 1843

Преди 160 години 1853

Смирнов, Ал. П. *Учебник русского языка, составленный Александром Смирновым*. (В 3 т.) Москва : В Типографии Александра Семена, 1853–1869

Писменик / Сочинен от Сава И. Доброплоднаго, славненина. Земун аустрийский: В И. К. Сопроновата бързотиска, 1853, 14, 163, (13) с.

Преди 150 години 1863

Скороучящий французин или Сигурен и лесен учител, чрез когото един чловек да може за малко време да са научи да говори, да пише и да чете французки: Съставен от една голяма сбирка от нови разговори, със свойствени съобщения, образци за разни писма и един речник с най-нужните речи в общежитието / Наряден от Ив. П. Чорапчиев и В. Д. Марков. Букурещ: В книгопечатницата на Стефана Расидеско, 1863.

Буквар за французкий язык / От Христо Д. Ваклидов. Браила, 1863.

Преди 140 години 1873

Френско-български и българско-френски речник : Дял I. Френско-български дял / От д-р И. А. Богоров. Виена: Книгопечатница Л. Сомерова и др., 1873

Приключенията на Телемаха от Фенелона / Превод Н. Михайловскаго; Издава Българското печатарско дружество „Промышление“. Цариград: В печатницата на Карапетров и друж., 1873